

ZÁRÓDOLGOZAT TARTALMI KIVONAT

Bárányleőállítás folyamatát befolyásoló tényezők

Herr Klaudia

Mezőgazdasági felsőoktatási szakképzés, nappali tagozat

Állattenyésztési Tudományok Intézet

Belső témavezető: Dr. Polgár József Péter, egyetemi docens, Állattenyésztési Tudományok Intézet, Georgikon Campus, Keszthely

Záródolgozatom témájának azért ezt választottam, mert egyik barátom által betekintést nyerhettem a juhtartásba és nagyon magával ragadott az állattartás ezen része. Innen jött az ötlet, hogy egyetemi éveim után én is szeretnék ezzel foglalkozni, úgy, hogy a bárányleőállítást a legjobban ki tudjam maximalizálni. Dolgozatomban szeretném bemutatni, hogy hogyan lehet a legjobb ár bevételeket elérni az értékesítés során, milyen módszerek állnak rendelkezésre ahhoz, hogy jövedelmezően tudjunk gazdálkodni.

A juhászat egy nélkülözhetetlen ágazat a mezőgazdaságban, amelynek számos célja van, köztük a hús, tej és gyapjútermelés. Nemzetközileg és hazai szinten is nagy jelentőséggel bír. Globális szinten munkalehetőséget teremt, hozzájárul a vidéki munkaerő megtartásához és a táj rendezettségének fenntartásához. Fontos szerepet játszik a nemkívánatos növények elszaporodásának megakadályozásában és a biológiai sokféleség megőrzésében. Azonban elengedhetetlen az élelmiszerbiztonság és az egészséges táplálkozás terén is, hiszen hozzájárul a jó minőségű, exportra alkalmas élelmiszerek előállításához. Magyarországi viszonylatokban az idegenforgalomban is számottevő feladata van, hiszen vonzó tájakat és hagyományokat tart életben.

Az utóbbi időkben meghatározó változásokon ment keresztül a piac, változtak a fogyasztói preferenciák, emelkedtek az igények az élelmiszerbiztonság és fenntarthatóság irányába. Ennek eredményeként a piac folyamatosan adaptálódik az új trendekhez és kihívásokhoz, miközben kielégíti a fogyasztói igényeket és biztosítja a gazdaságos termelést. Megfigyelhető volt, hogy

gyapjú és a tej árak csökkentek, viszont a pecsenyebárány árak szinte változatlanul kedvezően alakultak.

Megközelítőleg 7500 vállalkozó foglalkozik ezzel az ágazattal. Az állományok nagy része Magyar merinó juhokból áll és a gazdálkodók többsége a hagyományos, legelő anyatartást részesíti előnyben. Meglátásom szerint kevés termelő alkalmazza a korszerűbb technológiákat.

A bárányelőállítás egy komplex tulajdonság, melyet több tényező befolyásol. Kulcsfontosságú, hogy milyen genetikai alapokkal rendelkezünk, a fajtánk milyen szaporasággal és hústermelő képességgel jellemezhető. Hazánkban elterjedt módszer, hogy a magyar merinó anyajuhokra jó izmoltságú, más fajtába tartozó kosokat használnak, a jobb minőségű bárányok eléréséhez.

Jelentős tartalékok fedezhetők fel a szaporasági mutatókban. Azt látjuk, hogy az anyánkénti szaporulat 1,2-1,3 körül szokott alakulni, viszont technikailag és technológiailag már megoldható, az ivarzás szinkronizálás, - indukció emellett lehetőség adódik az állatok mesterséges termékenyítésére is, amivel javítani tudnánk ezen a mutatón. Kiemelt fontosságú a megfelelő tenyésztési munka is. Az anyajuhok és tenyészkosok minőségére kell koncentrálni, hogy kiegyensúlyozott legyen a termelés, továbbá ne keletkezzenek számottevő különbségek az állományon belül.

Megfigyelhető, hogy a juhászok többsége évente egyszer ellet, úgy vélem, hogy át kéne térniük a sűrített vagy osztott elletésre, mert ezekkel a módszerekkel több bárányt tudnánk a piacra kínálni és ezáltal emelkedne a bevételük.

Többféle hizlalási módszer is a rendelkezésünkre áll a gazdálkodóknak, viszont célszerű előre megtervezni, hogy milyen súlykategóriában szeretnének eredményesen termelni. Fontos meghatározniuk a tartási és takarmányozási feltételeiket, valamint azt a módszert, amellyel a legkisebb ráfordítással tudnak jó minőségű pecsenyebárányt előállítani, ugyanis a külföldi export felvásárlók igénylik a jó minőségű juhhúst. Fontos az időzítés megválasztása a termelők számára, hogy a legkedvezőbb pillanatban kínálják termékeiket.

A piacot tekintve nagyon jól állunk a hazai viszonylatban. Korlátlanul tudjuk értékesíteni a bárányokat, mindig van irántuk kereslet, ezek mellett nagyon kedvezően alakultak az árak, megéri pecsenyebárányt előállítani. Azt látni, hogy nagyon jó exportpiacaink vannak, több országba tudunk eredményesen megjeleníteni. Fő felvásárlási országnak még mindig Olaszország tekinthető, de jelentős mennyiségben tudunk az EU-n kívüli országokba árusítani. Gyakoribb a tenyésztők részéről az élőállat értékesítés, mint a feldolgozott termékek eladása. Az elmúlt 3 év

piacát elemezve látszik, hogy nem voltak kiugró ingadozások, szinte végig stabilitás volt a jellemző. Kifejezetten jó keresleti árak nyíltak az ünnepek, szezonok (Húsvét, Ferragusto, Karácsony) előtt, mivel a bárányhús általánosan kedvelt és keresett termék. Véleményem szerint az ágazat igen jövedelmező, megfelelő szervezéssel és szaktudással.